

uskladiti z zakonom o podjetjih in (morebitnim) zakonom o zasebnem delu;

- določbo o kvotnem sistemu (19. člen ZUZIO) je potrebno operacionalizirati s posebnim pravnim aktom (pravilnikom)

b) Financiranje:

- viri (denarna osnova) usposabljanja in zaposlovanja morajo postati jasno razpoznavni, trdno opredeljeni in povezani na nacionalni ravni;

- v finančni zgradbi (načrtu) poslovanja Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja naj se (ponovno) jasno določijo sredstva za poklicno usposabljanje (rehabilitacijo), ki bodo ustrezala dejanskim potrebam po teh programih;

- pri podpiranju gospodarske ("tehnološke") prenove s pomočjo t.i. "razvojnega dinarja" naj se kot prednostno merilo upošteva tudi ustvarjanje možnosti za zaposlovanje invalidnih oseb;

- sistem gospodarskih olajšav, ki jih sedaj uživajo invalidske delavnice, je potrebno v celoti ohraniti;

- proučiti je potrebno možnosti za oprostitev plačevanja prometnega davka za izdelke, ki jih proizvajajo invalidne osebe.

Odrpta vprašanja, na katera bo še potrebno odgovoriti in izhajajo iz stališča III. skupine, so naslednja:

1. Ali sploh, in če že, katere pogoje naj bi izpolnjevali zasebni delodajalci, če bi želeli uživati ugodnosti (spodbude) za usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb?

2. Ali se pri odpiranju delovnih mest pri družbenih in zasebnih delodajalcih odpovedati in dati prednost kreditom in oprostitvam?

3. Ali nadomeščati izgubo (zmanjšanje) delovne sposobnosti z oprostitvami davkov in prispevkov ne pa (tudi) z neposrednim finančnim nadomestilom?

Na osnovi pisnih predlog poročevalcev vseh treh skupin pripravil:

Tone Brejc

SVETOVNA DEKLARACIJA O PROSTOVOLJNEM DELU

Prostovoljci, zbrani na konferenci LIVE 90 v Parizu smo na pobudo Mednarodne zveze za prostovoljno delo in glede na poslanstvo, ki nam je bilo zaupano na svetovni konferenci LIVE 88 v Washingtonu, DC., napisali svetovno deklaracijo o prostovoljnem delu.

A. Uvodne določbe

1. Prostovoljci, ki sta nas navdihnili Svetovna deklaracija o človeških pravicah iz leta 1948 in Konvencija o pravicah otrok iz 1989, imamo svoj angažma za orodje družbenega, kulturnega, ekonomskega in ekološkega

razvoja v spreminjajočem se svetu, in verjamemo, da "ima vsaka oseba pravico do svobodnega združevanja v miroljubne namene".

2. Prostovoljno delo:

- temelji na svobodni osebni motivaciji in izbiri;
- je način, kako pospeševati dejavno občanstvo in skupnostna prizadevanja;
- Po navadi ga izvajamo posamezno ali skupinsko v okviru kakšne organizacije;
- zvišuje človeški potencial in kakovost vsakdanjega življenja ter s tem oblikuje človeško solidarnost;
- s tem ko si prizadeva za boljši in mirnejši svet, ponuja odgovore na velike izzive našega časa;
- s tem da ustvarja celo delovna mesta in nove poklice, prispeva k vitalnosti gospodarskega življenja.

B. Temeljna načela prostovoljnega dela

1. Prostovoljci delujejo po teh temeljnih načelih:

- priznavajo pravico vsakega moškega, ženske in otroka, da se svobodno združuje ne glede na svojo raso, vero ali telesne, družbene ali ekonomske razmere;
- spoštujejo dostojanstvo vsakega človeškega bitja in njegove kulture;
- v partnerskem duhu ponudijo drugim svoje usluge brez denarnega povračila in sicer v duhu vzajemnih prizadevanj ali pa s posredovanjem prostovoljnih organizacij;
- odkrivajo potrebe in spodbujajo angažiranje skupnosti pri reševanju njenih problemov;
- s prostovoljnim delom se lahko oblikujejo kot ljudje, pridobivajo nove spretnosti in znanje, razvijajo svoje osebne možnosti, samozaupanje in ustvarjalnost, hkrati ko usposabljujejo ljudi za prevzemanje dejavne vloge pri reševanju njihovih problemov;
- spodbujajo družbeno odgovornost in pospešujejo družinsko, skupnostno in mednarodno solidarnost.

2. Prostovoljci naj bi v skladu s temeljnimi načeli:

- preko kolektivnih gibanj opogumljali individualno angažiranje; - s tem da so popolnoma seznanjeni s cilji in politiko svojih organizacij in s tem da jih uresničujejo, naj bi si dejavno prizadevali okrepiti svojo organizacijo;
- se lotili skupno opredeljenih nalog, in sicer tako, da pri tem upoštevajo osebne zmožnosti, čas, ki je na voljo in sprejete odgovornosti;
- sodelovali v duhu vzajemnega razumevanja in spoštovanja z drugimi člani v organizaciji;

- se vključevali v zahtevano usposabljanje;
- v svojih dejavnostih spoštovali zaupnost.

3. Organizacije naj bi v skladu s človeškimi pravicami in temeljnimi načeli prostovoljnega dela:

- vzpostavile politične usmeritve, ki so potrebne za prostovoljno dejavnost, opredelile merila za sodelovanje prostovoljcev in zagotavljale, da vsi upoštevajo predpisane funkcije;
- zaupale vsakemu človeku ustrezno nalogo in zagotovile ustrezno usposabljanje;
- zagotovile redno ovrednotenje svojega dela;
- zagotovile ustrezno zavarovanje prostovoljcev pred tveganjem, ki izhaja iz njihovih dolžnosti, in zagotovile kritje škode, ki bi jo povzročile tretje osebe;
- omogočile pristop k prostovoljnemu delu vsem, s tem da preskrbijo za nadomestilo morebitnih stroškov;
- opredelile pogoje, ko lahko organizacija ali prostovoljec konča svoje delo.

C. Izjava

Prostovoljci, ki smo se zbrali na pobudo IAVE na svetovnem kongresu, izjavljamo in verjamemo, da je prostovoljna akcija ustvarjalna in posredivna sila:

- za spoštovanje dostojanstva vseh ljudi in njihovih zmožnosti, da izboljšajo svoje življenje in uveljavijo svoje državljske pravice;
- za pomoč pri reševanju družbenih in ekoloških problemov;
- za graditev bolj človeškega in pravičnega sveta in izboljšanje mednarodnega sodelovanja.

Vabimo torej vlade, mednarodne ustanove, gospodarstvo in medije, da se nam priključijo v partnerstvu, da bi po vsem svetu ustvarili okolje, ki pospešuje in podpira učinkovito prostovoljno delo vseh ljudi kot simbol solidarnosti med ljudmi in narodi.

Pariz, 14.9.1990

Prevedel Vito Flaker

